

vonnis

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 321987 / HA ZA 08-3400

Vonnis van 29 april 2009

in de zaak van

[EISERES],
handelend onder de naam 'X',
wonende en zaakdoende te Amsterdam,
eiseres,
advocaat: mr. W. van Leuveren te Waddinxveen,

tegen

1. de vennootschap onder firma
MORECULT.COM V.O.F.,
kantoorhoudende te Utrecht,
2. **Y**,
wonende te Utrecht,
vennoot van gedaagde sub 1,
3. **Z**,
wonende te Utrecht,
vennoot van gedaagde sub 1,
gedaagden,
advocaat: mr. M.J. van Iperen te Hilversum.

Eiseres en gedaagden zullen hierna [eiseres] en Morecult worden genoemd.

1. De procedure

- 1.1. Bij exploit van 14 oktober 2008 heeft [eiseres] Morecult gedagvaard om op woensdag 22 oktober 2008 ter openbare terechtzitting van de rechtbank 's-Gravenhage te verschijnen. [eiseres] heeft de dagvaarding vergezeld doen gaan van acht producties. Morecult heeft een 'conclusie van antwoord tevens houdende een incidentele vordering tot onbevoegdheid' overgelegd met één productie. [eiseres] heeft bij 'conclusie van antwoord in incident' met vier producties op de door Morecult ingestelde incidentele vordering gereageerd.
- 1.2. De rechtbank heeft bij het incidenteel vonnis van 14 januari 2009 de vordering tot onbevoegdheid afgewezen en zich bevoegd verklaard van de vorderingen van [eiseres] tegen Morecult kennis te nemen. Bij datzelfde vonnis en bij het tussenvonnissen van 15 januari 2009 heeft de rechtbank een comparitie van partijen gelast, waarbij aan de raadslieden de gelegenheid is geboden om aan de hand van over te leggen

---

pleitnotities in het kort nog een juridische toelichting te geven. [Eiseres] heeft ten behoeve van de comparitie van partijen de ‘akte bij comparitie’ in het geding gebracht. De comparitie van partijen is gehouden op 3 maart 2009. [Eiseres] heeft haar vorderingen bij monde van haar advocaat nader toegelicht. De advocaat van Morecult heeft aan de hand van pleitnotities verweer gevoerd en geconcludeerd tot afwijzing van de vorderingen. Van de comparitie van partijen is een proces-verbaal opgemaakt. De ‘akte bij comparitie’, het proces-verbaal alsmede de pleitnotities van Morecult maken deel uit van het procesdossier.

1.3. Het vonnis is bepaald op heden.

2. De feiten

- 2.1. [Eiseres] houdt zich bezig met het ontwikkelen, het ontwerpen, het produceren, het adviseren alsmede het patroneren van kleding en accessoires. [Eiseres] werkt voor diverse ontwerpers voor wie zij zowel schetsen als ontwerpen op (patroon)papier en in stof, in de vorm van een sample, uitwerkt.
- 2.2. De vennoten achter Morecult hebben enige tijd geleden het plan opgevat om naast hun dagelijkse werkzaamheden een kledinglijn op te zetten voor jonge mensen met verschillende culturele achtergronden. De kledinglijn zou elk seizoen qua ontwerp en design een focus krijgen op een bepaalde cultuur (Oosters, Arabisch, Spaans/Latino, enzovoorts). Begin december 2007 heeft Morecult op advies van Syntens contact opgenomen met [eiseres] en haar gevraagd te helpen bij het vervaardigen van een samplecollectie.
- 2.3. [Eiseres] en Morecult hebben vanaf eind december 2007 contact met elkaar gehad omtrent het vervaardigen van de samplecollectie. Op 25 januari 2008 heeft [eiseres] een bezoek gebracht aan het woon-/werkadres van Morecult alwaar enkele nadere afspraken zijn gemaakt.
- 2.4. Op 18 februari 2008 heeft [eiseres] aan Morecult zowel de offerte/opdrachtbevestiging alsmede de door haar gehanteerde algemene voorwaarden (hierna te noemen: “algemene voorwaarden”) gestuurd. In de offerte/opdrachtbevestiging wordt voor het ontwikkelen en het graderen van basispatronen, het ontwikkelen van varianten daarop alsmede het vervaardigen van eerste samples een bedrag van €4.517,24 inclusief BTW gerekend. In de offerte/opdrachtbevestiging is onder meer het navolgende bepaald.

Betalingsschema

- 30% voorschot bij ondertekenen offerte;
- 30% halverwege het project;
- 40% bij afleveren opdracht.

Voorwaarden

- Voornoemde werkzaamheden zijn exclusief het plotten van de patronen. Voor het digitaliseren of plotten van patronen is een prijzenlijst beschikbaar;
- Meerwerk wordt in rekening gebracht volgens een uurtarief van €46,00 exclusief kosten van stoffen en fournituren;

-
- Genoemde prijzen zijn exclusief stoffen en fournituren, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen;
  - Genoemde prijzen zijn exclusief kosten van derden, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

(...)

- Op alle offertes, opdrachten en werkzaamheden van [eiseres] zijn de bijgevoegde algemene voorwaarden van toepassing.

2.5. [Eiseres] en Morecult hebben beiden uitvoering aan de overeenkomst gegeven. In het bijzonder heeft Morecult rond 24 februari 2008 de in de offerte/opdrachtbevestiging opgenomen voorschot ter grootte van 30% van het totaalbedrag betaald (€1.355,17), de factuur met factuurnummer 2008.054 ten bedrage van €1.116,70 voldaan, aan [eiseres] wijzigingen met betrekking tot de ontwerpen doorgeven en [eiseres] om een uitbreiding van het aantal varianten verzocht.

2.6. Op 1 september 2008 heeft [eiseres] aan Morecult de factuur met factuurnummer 2008.070 ten bedrage van (in totaal) €17.944,50 inclusief BTW gestuurd. Op 15 september 2008 heeft Morecult aan [eiseres] in reactie op deze factuur een e-mailbericht gestuurd met, voor zover van belang, de navolgende inhoud.

De kern is en blijft dat wij overeenstemming hebben over het totaalbedrag als genoemd in de door jou uitgebrachte offerte met nummer 080203 (€4.517,24 inclusief btw). De offerte zelf is overigens nooit door mij getekend doch kan als leidraad fungeren bij het bepalen voor de kosten van de verrichte werkzaamheden. Daarnaast zijn de maatsamples doorgepast waarvoor wij apart een bedrag van €54,74 inclusief btw afspraken. Totaal te betalen: €4.571,98 inclusief BTW.

(...)

Ik zie op dit moment in het geheel niet in waarom ik meer zou moeten betalen dan wat wij zijn overeengekomen. Nog los van het feit dat de hoogte van jouw factuur 2008.070 m.i. in geen verhouding staat tot de levering van een paar samples, zijn wij dit op geen enkele manier overeengekomen, noch heb jij mij op geen enkel moment gewaarschuwd dat de hiervoor genoemde en door ons afgesproken totaalbedrag in hoogte zou moeten worden aangepast. Aangezien de gevorderde som de geoffreerde prijs in aanzienlijke mate overstijgt en jij dit kon voorzien meen ik dat je op dit ernstig bent tekort geschoten. Mij is de kans ontnomen om bijvoorbeeld de opdracht in te trekken danwel aan te passen. Nu word ik ongevraagd en onverwacht geconfronteerd met een forse nota.

(...)

Vooralsnog ben ik, onder voorbehoud van al mijn rechten en wenen, bereid om het restant van het door ons overeengekomen bedrag te betalen (€2.100,11 inclusief btw),

---

waarmee ik alsdan aan mijn betalingsverplichting heb voldaan. Hiervoor ontvang ik graag een factuur. Jouw factuur 2008.070 dien je met inachtneming van het vorenstaande te crediteren.

- 2.7. [Eiseres] is niet met het voorstel van Morecult akkoord gegaan en heeft Morecult bij brief van 24 september 2008 gesommeerd de factuur van 1 september 2008 te voldoen. Voorts heeft zij aanspraak gemaakt op de contractuele rente van 1% per maand en op de contractuele boete van 15% van de verschuldigde hoofdsom.
- 2.8. Morecult heeft daarop bij e-mailbericht van 26 september 2008 gereageerd. Zij heeft onder verwijzing naar haar e-mailbericht van 15 september 2008 gesteld slechts bereid te zijn het (restant)bedrag van €2.100,11 (inclusief BTW) te betalen. Dit bedrag is door [eiseres] ontvangen.

3. Het geschil

- 3.1. [Eiseres] vordert, zakelijk weergegeven, dat de rechtbank, bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, Morecult veroordeelt om aan [eiseres] te voldoen het restant van de hoofdsom ten bedrage van €13.134,05, vermeerderd met de contractuele rente van 1% per maand of gedeelte van een kalendermaand, althans de wettelijke rente ex artikel 6:119a BW, berekend vanaf 15 september 2008 tot de dag der algehele voldoening, alsmede een contractuele boete dan wel de buitengerechtelijke incassokosten ad €1.970,11. [Eiseres] vordert daarenboven veroordeling van Morecult in de proceskosten.
- 3.2. Ter onderbouwing van haar vorderingen stelt [eiseres] dat Morecult primair op basis van de offerte/opdrachtbevestiging met bijbehorende algemene voorwaarden en subsidiair op basis van de tussen partijen gesloten overeenkomst van opdracht gehouden is de door [eiseres] in het kader van deze opdracht gemaakte kosten te vergoeden, voor zover voornoemde bevestigde offerte/opdrachtbevestiging niet reeds de gehele vordering zou dekken.
- 3.3. Morecult voert gemotiveerd verweer. Op de stellingen en verweren van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

Overeenkomst

- 4.1. Bij tussenvonnis van 14 januari 2009 heeft de rechtbank reeds overwogen dat tussen partijen een overeenkomst tot stand is gekomen. Gelet op de verplichting van [eiseres] om buiten dienstverband een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren, dient deze overeenkomst als aanneming van werk in de zin van artikel 7:750 lid 1 BW te worden gekwalificeerd. Het betreft meer in het bijzonder een overeenkomst, waarbij een gedeelte van de werkzaamheden in aanneming, en een gedeelte van de werkzaamheden in regie worden verricht. De werkzaamheden die in aanneming worden verricht, zijn het ontwikkelen en het graderen van basis-

---

patronen, het ontwikkelen van varianten en het vervaardigen van eerste samples (voor dames en heren een basis sweatshirt met varianten daarop, een basis T-shirt eveneens met varianten daarop en een basis broek). De werkzaamheden die in regie worden verricht, zijn het doorpassen van de kleding, het intekenen, het plotten en het digitaliseren van patronen alsmede het inkopen van stoffen (in Parijs).

Aangenomen werk

- 4.2. De rechtbank begrijpt uit het e-mailbericht van 18 februari 2008 van [eiseres] aan Morecult, waarin wordt vermeld: “Hierbij ontvang je de offerte/prijsvoorstel. Het is een inschatting naar aanleiding van jou tekeningen” dat de in de offerte/opdrachtbevestiging genoemde prijs voor het ontwikkelen en het graderen van basispatronen, het ontwikkelen van varianten en het vervaardigen van eerste samples een richtprijs is. Het uiteindelijk gefactuurde bedrag voor het aangenomen werk wijkt – behoudens het daarin verdisconteerde meerwerk – slechts op de posten ‘Samples’ af van hetgeen in de offerte/opdrachtbevestiging is bepaald. De prijs per sample is nagenoeg verdubbeld. Krachtens het bepaalde in artikel 7:752 lid 2 BW zal de richtprijs met niet meer dan 10% mogen worden overschreden, tenzij de aannemer de opdrachtgever zo tijdig mogelijk voor de waarschijnlijkheid van een verdere overschrijding heeft gewaarschuwd, om hem de gelegenheid te geven het werk alsnog te beperken of te vereenvoudigen. Gesteld noch gebleken is dat [eiseres] Morecult voor de waarschijnlijkheid van een verdere overschrijding heeft gewaarschuwd, terwijl [eiseres] reeds op 7 juni 2008 wist of behoorde te weten dat van een verdere overschrijding sprake zou zijn (vergelijk randnummer 11 van de akte bij comparitie). De rechtbank zal de posten ‘Samples’ dan ook begroten op het in de offerte/opdrachtbevestiging genoemde bedrag vermeerderd met 10%.

Werkzaamheden in regie

- 4.3. Partijen zijn voor de werkzaamheden in regie geen prijs overeengekomen (anders dan een uurtarief voor bepaalde posten zoals het inkopen van stoffen in Parijs). Bijgevolg is Morecult overeenkomstig het bepaalde in artikel 7:752 lid 1 BW voor deze werkzaamheden een redelijke prijs verschuldigd. Bij de bepaling van de prijs wordt rekening gehouden met de door [eiseres] ten tijde van de totstandkoming van de overeenkomst gewoonlijk bedongen prijzen en met de door haar ter zake van de vermoedelijke prijs gewekte verwachtingen. Aangezien niet is gebleken dat door [eiseres] ten aanzien van vorenstaande werkzaamheden geen redelijke prijs is gehanteerd, zullen de posten voor deze werkzaamheden worden begroot zoals zij zijn gefactureerd.

Meerwerk

- 4.4. Krachtens het bepaalde in artikel 7:755 BW kan de aannemer in geval van door de opdrachtgever gewenste toevoegingen of veranderingen in het overeengekomen werk, slechts dan een verhoging van de prijs vorderen, wanneer hij de opdrachtgever tijdig heeft gewezen op de noodzaak van een daaruit voortvloeiende prijsverhoging, tenzij de opdrachtgever die noodzaak uit zichzelf had moeten begrijpen. [Eiseres] heeft ter gelegenheid van de comparitie van partijen verklaard dat zij pas ten tijde van de (eind)factuur de hoogte van de prijs kende en dat zij Morecult (dus)

ook niet eerder voor de prijsverhoging kon waarschuwen. Naar het oordeel van de rechtbank valt evenwel niet in te zien dat [eiseres] Morecult niet eerder voor de prijsverhoging naar aanleiding van het meerwerk had kunnen waarschuwen. Niettemin heeft Morecult de noodzaak van een prijsverhoging als gevolg van zijn (finale) opdracht voor vijf varianten truien, één variant broek en drie varianten T-shirts voor zowel dames als heren met in totaal achttien samples (vergelijk de e-mailberichten van 7 juni 2008; productie 30 bij de dagvaarding) uit zichzelf begrepen dan wel moeten begrijpen (vergelijk randnummers 3.15 en 4.13 van de Conclusie van antwoord tevens houdende een incidentele vordering tot onbevoegdheid), zodat het meerwerk ten aanzien daarvan door [eiseres] in rekening kan worden gebracht. Dit meerwerk zal door de rechtbank overeenkomstig de offerte/opdrachtbevestiging van 18 februari 2008 worden begroot. Wat het overige meerwerk betreft (de vereenvoudiging van de gehele collectie) is onvoldoende gebleken dat Morecult daarom heeft gevraagd, zodat Morecult de prijsverhoging daarvan ook niet uit zichzelf had moeten begrijpen.

Factuur

4.5. Gelet op het vorenstaande zal de rechtbank de factuur als volgt begroten:

Dames

- Patroon basis Sweatshirt	€	450
- Patroon varianten (5 x €92)	€	460
- Samples (5 x €99 incl. 10%)	€	495
- Patroon basis T-shirt	€	400
- Patroon varianten (3 x €92)	€	276
- Samples (3 x €77 incl. 10%)	€	231
- Patroon basis Broek	€	450
- Samples (incl. 10%)	€	<u>77</u>
Subtotaal	€	2.839

Heren

- Patroon basis Sweatshirt	€	450
- Patroon varianten (5 x €92)	€	460
- Samples (5 x €99 incl. 10%)	€	495
- Patroon basis T-shirt	€	400
- Patroon varianten (3 x €92)	€	276
- Samples (3 x €77 incl. 10%)	€	231
- Patroon basis Broek	€	450
- Samples (incl. 10%)	€	<u>77</u>
Subtotaal	€	2.839

Doorpas, besprekingen	€	138
Stofinkoop Parijs	€	<u>92</u>
Subtotaal	€	230

Materialen monstercollectie	
- Dikke velours wit	€ 155,55
- Dunne velours wit	€ 94,50
- Dikke jersey wit	€ 85,80
- Dunne jersey wit	€ 141,75
- Jogging wit	€ 319,36
- Maatlabels	€ 1,08
- Boordstof glad	€ 38,75
- Boordstof geribbeld	€ 171
- Zeefdrukken	€ 1.264
- Goudkleurige ritsen 20 cm	€ 16,50
- Goudkleurige ritsen 35 cm	€ 0,70
- Goudkleurige ritsen 62 cm	€ 10
- Vervoerskosten stofleveranciers	€ 930,42
Subtotaal	€ 3.229,41

Overige kosten	
- Print zeefdrukbaar maken	€ 132
- Technische tekeningen	€ 1.620
Subtotaal	€ 1.752

Totaal (exclusief BTW) € 10.889,41

19% BTW € 2.068,99

Totaal (inclusief BTW) € 12.958,40

Al voldaan:

- 30% van offerte 080203	€ 1.355,17 -/-
- Factuur 2008.054	€ 1.116,70 -/-
- Restantbetaling op factuur 2008.070	€ 2.100,11 -/-

Nog te voldoen € 8.386,42

Contractuele rente en boete, wettelijke rente

- 4.6. Gelet op de gedeeltelijke gegrondheid van het verweer van Morecult zal de rechtbank geen toepassing geven aan de met de wettelijke rente cumulerende bepalingen met betrekking tot de contractuele rente van 1% per maand alsmede de contractuele boete. De subsidiaire vordering met betrekking tot de wettelijke rente in de zin van artikel 6:119a BW zal als onbetwist vanaf 15 september 2008 worden toegewezen.

Proceskosten

- 4.7. Morecult zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld, tot op heden aan de zijde van [eiseres] te begroten op:

- vast recht	€ 330	
- exploitkosten	€ 60,34	(exclusief BTW)
- salaris advocaat	€ 1130	(2,5 punten x €452)
- incident	<u>€ 452</u>	
Totaal	€ 1.972,34	

5. De beslissing

De rechtbank:

- 5.1. veroordeelt Morecult om aan [eiseres] te voldoen het bedrag van €8.386,42, te vermeerderen met de wettelijke rente berekend vanaf 15 september 2008 tot de dag der algehele voldoening;
- 5.2. veroordeelt Morecult in de proceskosten, tot op heden aan de zijde van [eiseres] te begroten op €1.972,34;
- 5.3. verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad;
- 5.4. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. Chr.A.J.F.M. Hensen en in het openbaar uitgesproken op 29 april 2009 in aanwezigheid van de griffier mr. R.J. van Doornmalen.